

**HALKIDIKI
(GRECIA),
11-15 mai 2006**

„Balkan Black Sea Gesher“ – podul prieteniei pentru tinerii din regiune

Se poate învăța despre concepte iudaice în papuci de plajă? Se poate trece direct de la jocurile acvatice la seriozitatea Șabatului? Se pot înțelege excelent, în doar patru zile, tineri care se văd pentru prima oară? Este evreitatea (într-o alchimie perfectă cu marea și soarele) suficientă pentru a uni tineri din comunități complet diferite? Patru zile petrecute în Halkidiki (Grecia) mă fac să dau un răspuns hotărât afirmativ la toate aceste întrebări.

Miercuri, 10 mai, la ora 19:00, 83 de tineri din peste 20 de orașe din România așteptau cu emoție autobuzele ce aveau să îi ducă în Grecia, la Halkidiki. Nu era vorba despre o vacanță ci despre cel mai amplu seminar destinat tinerilor evrei din zona Balcanilor și Mării Negre. Cu sprijinul JOINT (directorul pentru România, dr. Zvi Feine, și adjunctul său, Israel Sabag), cu eforturile organizatorilor locali (Adrian Gueron, Dalia Golda, Attila Gulyas, Cristi Ezri și voluntarul JOINT Parker Crockford) și ale celor care conduc acest program, toți cei care s-au înscris au putut participa. Un proiect care a demarat în urmă cu cinci ani, cu o primă ediție în Bulgaria, devine astfel, unul dintre cele mai importante programe ale JOINT-ului. De această dată, în stațiunea Hanioti, din Halkidiki, 300 de tineri din Bulgaria, Grecia, Ucraina, Serbia, Bosnia-Herțegovina, Macedonia, Turcia și România au avut parte de un program diversificat.

**Distracția
re-inventată
la „Black Sea
Gesher“**

Conceptul de Gesher îți dă dreptul să optezi... Între teme de iudaism, istorie și arheologie, între campionatul de fotbal între țări și jocurile de plajă, între subiecte referitoare la Kabala și la ideea de iubire în iudaism, între diverse moduri de a celebra Șabatul etc. Gesher este un program în care cei ce vor să se distreze sunt liberi s-o facă, iar cei ce vor să învețe au cele mai bune opțiuni. Fiind în vechea Elada, s-a vorbit despre elenism și iudaism, despre descoperiri arheologice care au marcat civilizația europeană modernă, despre ideea de Diaspora și Israel, ca bipolaritate a lumii evreiești actuale.

Coordonată de Yair Kamaiski, ediția din acest an a avut 38 de organizatori, din toate țările participante. Printre cei mai activi i-am remarcat pe cei patru reprezentanți ai României - Adi, Dalia, Cristi și Attila (cunoscuți de toți cei 300 de participanți!) -, care au avut grijă, pe tot parcursul zilei, să nu fie sincope în program, ca „ai noștri“ să fie pe deplin mulțumiți, ca activitățile să fie atractive și interesante. Parker Crockford, voluntar JOINT în România, a avut ingrată misiune de a da zilnic trezirea. Misiune care i-a atras, desigur, multe „simpatii“... Pe de altă parte, Cristi Ezri a fost un prezentator desăvârșit, alături de Lela, colega lui din Serbia.

**Șabat
în jurul
piscinei!**

Trei tipuri de *Kabalat Șabat* au avut loc în jurul piscinei, pentru toate opțiunile, pentru toate „gusturile“. Tinerii au putut alege între cel ortodox, cel alternativ și cel dedicat doar femeilor. „Important este să păstrăm Șabatul. Fiecare - așa cum alege pentru sine, dar să fie o zi specială“, spunea profesorul Muki Jankelowitz. Melodiile comune sau specifice fiecărei țări s-au făcut mai apoi auzite la masa comună, la strălucitoarea lumină a lumânărilor ce pluteau în piscină. Cu o seară după,

evident, *Havdala* - despărțirea de Șabat -, singura zi în care muzica israeliană nu a răsunat din boxe date la maxim. Poate chiar această muzică este specifică pentru spiritul Gesher, această combinație între tinerețe și ideea de a fi evreu în lumea contemporană, această simbioză între tradiție și modernitate la toate nivelurile. Parker Crockford, care a reprezentat cu acest prilej România, a oficiat această ceremonie.

**Proiecte de film,
teatru și
arte plastice**

În ultima seară, fiecare dintre grupurile de creație formate la sosire și-a prezentat proiectele. Tinerii din România au fost implicați în prezentările de la secțiunile de film, teatru și artă. De asemenea, a fost improvizat un *Šuk* (piață) cu obiecte tradiționale. Țuica cu pară a fost concurată, la înălțime, de dulciurile turcești, de păpușile ucrainene sau de lucrările de artizanat aduse de sârbi. A început din nou o petrecere, care a ținut până dimineață. Nu puțini au fost cei care ne-au mărturisit, înaintea unei călătorii care pentru cei mai mulți a durat peste 25 de ore, că „e păcat să dormi în ultima noapte!“.

**Punct și
de la capăt**

Dacă cineva s-ar fi îndoit de ce este nevoie de un asemenea program, imaginile de la despărțire au risipit orice eventuale dubii. Băieții din Turcia își iau rămas bun de la fetele din România, tinere din Ucraina schimbă în viteză adrese de e-mail cu reprezentanții comunității din Bulgaria, răsună Peninsula de atâtea zgomotoase pupături, de voci care

spun „la revedere, la anul“ în greacă, bulgară, română sau sârbă. Și totuși, cu toții, știind sau nu ebraica, am vorbit o limbă comună. Cuvinte ca „madrîh“ (instructor), „peula“ (activitate), „hanih“ (elev), *Kabalat Șabat* (primirea Șabatului) fac parte dintr-un limbaj comun, de toți cunoscut. La anul, Gesher-ul va avea loc în Iugoslavia. Tot la mare. Așa cum ne spune Yair Kamaiski, principalul organizator al programului: „De săptămâna viitoare ne vom apuca de treabă pentru ediția următoare!“.

**Opinii despre
Gesher**

reprezintă un adevărat miracol. Mă gândesc doar la ceremonia de *Kabalat Șabat*, când i-am văzut pe toți împreună, puteai să observi că toți acești tineri au un viitor comun. Un asemenea eveniment este miraculos în special pentru tineri din țări în care sunt comunități relativ mici, ca România sau Bulgaria. Rezultatele Seminarului se întind departe, în viitor, prin relațiile care se sudează azi, aici. Personal, sunt mândru că lucrez pentru România, țara cu cel mai mare grup prezent, cu cei mai activi organizatori și cu tineri care au demonstrat că știu despre tradiții, dar știu să creeze și o atmosferă plăcută! Aș vrea să mulțumesc lui Alberto Senderey, Jorge Diner, Zvi Feine și Yair Kamaiski pentru că au dat posibilitatea unui grup atât de mare de tineri din România, din peste 20 de orașe, să fie prezenți la Gesher!“.

„Buncher“, „Black Sea Gesher“ și „Birthright“ ale JOINT, a condus două grupuri de discuție, despre relația actuală între Diaspora și Israel și despre elenism și iudaism. La finalul programului, încântat de ce a putut constata la acest Seminar, ne-a declarat: „Este emoționant să fii alături de 300 de tineri evrei oriunde în lume, dar, în special, în această zonă, cu tineri care provin din țări unde numărul evreilor este azi foarte mic. Emană o energie pozitivă din acest grup. Îmi place foarte mult că există o concepție regională și nu doar una care să reunească două sau trei țări“.

Obosit, dar mulțumit la final, ne mărturisea: „Am lucrat pentru prima oară cu o echipă din toate țările, care a luat deciziile în mod democratic. Ei au coordonat acest program, eu doar m-am aflat în spatele lor ca un consilier, un administrator al bugetului... Ne propunem să aducem tot mai mulți oameni în viitor la Gesher și cred că voința de a participa e tot mai mare... Dacă ar fi să aleg, dintre atât de multe clipe speciale, un moment deosebit din această reuniune ar fi întâlnirea liderilor Programului Gesher din țările participante. S-a pus problema unde să aibă loc ediția viitoare. Patru țări au optat pentru Turcia și patru pentru Iugoslavia. Deși erau dornici să găzduiască Gesher-ul, cei din Turcia au spus că cedează în fața colegilor din Iugoslavia, care până azi nu au avut parte de acest program la ei acasă... A fost un moment special, de adevărată prietenie, care mi-a rămas întipărit în memorie“.

LUCIANA FRIEDMANN

O delegație a „Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research“, organizația internațională care se ocupă cu problemele Holocaustului, a efectuat o vizită în România pentru a se documenta asupra situației populației evreiești și asupra felului în care se desfășoară programele educative pentru cunoașterea Holocaustului. Delegația - compusă din dr. Janos Hovari, ambasador, M.A.E. din Ungaria, Sandor Mozes, consilier la Ambasada Ungariei din București, și Karel Fracapane, secretar general în cadrul Task Force - a fost primită de ing. Paul Schwartz, vice-președintele Federației, care a prezentat oaspeților problemele comunității evreiești. Domnia-sa a subliniat că în țara noastră s-au făcut o serie de progrese în ceea ce privește studierea

Vizita în România a unei delegații a Organizației «Task Force International»

Holocaustului, că există o poziție oficială corectă a Președinției, Guvernului și Parlamentului în această problemă, concretizată, printre altele, de marcarea Zilei Holocaustului din România, introducerea în școli, opțional, a studierii Holocaustului și editarea unui manual în acest sens. Vice-președintele F.C.E.R. a mai arătat că, deși de peste trei ani a fost emisă o Ordonanță de Urgență a Guvernului, transformată între timp în lege, care sancționează manifestările și propaganda cu caracter rasist, xenofob, antisemit, ea rareori a fost pusă în aplicare. Și dacă atacuri fizice împotriva evreilor nu au fost înregistrate, au fost pângărite cimitire evreiești, clădirea teatrului evreiesc a fost atacată cu pietre sau pe diferitele monumente evreiești apar inscripții antisemite. De asemenea, manifestări de antisemitism se întâlnesc în presă, cărți, unele emisiuni Tv.

Mulțumind pentru interesanta informare, delegația și-a exprimat satisfacția asupra felului în care evoluează situația din România în privința studierii Holocaustului și răspândirii unor cunoștințe legate de acest capitol trist al istoriei României. (E.G.)

Reprezentanți ai F.C.E.R. – prezenți la inaugurarea grupului statuar dedicat Uniunii Europene

La invitația Primăriei generale a Capitalei, o delegație a F.C.E.R., condusă de ing. Paul Schwartz, vice-președinte, a participat la inaugurarea grupului statuar din Parcul Herăstrău, dedicat Uniunii Europene și înfățișându-i pe oamenii politici europeni care au pus bazele viitoarei Uniuni. La ceremonie au fost de față, printre alții, familia regală română, ministrul integrării europene, Anca Boagiu, Adrian Iorgulescu, ministrul Culturii și Cultelor, Adrian Videanu, primarul general al Capitalei, ambasadorii țărilor membre și candidații ale U.E., reprezentanți ai cultelor, ofițeri superiori. În numele F.C.E.R., ing. Paul Schwartz i-a felicitat pe realizatori pentru grupul statuar. (E.G.)

Comunități etnice – evoluții și raporturi actuale

În zilele de 11-13 mai a.c., a avut loc, la Centrul de Studii Eurasiatice din cadrul Facultății de Istorie a Universității „Ovidius“ din Constanța, Simpozionul Național „Comunități Etnice Minoritare - evoluții și raporturi actuale“. Specialiști

din numeroase institute și centre universitare au susținut comunicări pe tema enunțată. Printre moderatori: Tania Grinberg și dr. Hary Kuller. Într-unul din numerele viitoare, vom publica intervenția dlui Hary Kuller.